

REDACȚIA:

și

ADMINISTRAȚIA:
Bathányi uteza Nr. 2

Articoli și corespondențe pentru publicare se trimite redacțiunii.

Concurs, inserțiuni precum și taxele de abonament se trimite Administrației tipografiei diecezane.

BISERICA ȘI SCOALA

FOAIE BISERICESCĂ-ȘCOLASTICĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

PREȚUL
ABONAMENTULUI:

PENTRU

AUSTRO-UNGARIA:

Pe un an: 10 cor.

Pe ½ an: 5 cor.

PENTRU ROMÂNIA ȘI

STRĂINĂTATE:

Pe un an 14 franci.

Pe ½ an: 7 franci.

Telefon pentru oraș și
comitat Nr. 266.

Controlul în școală.

Mai mulți ochi mai multe văd, Aceasta este logica controlului. Pe omul datoriei împlinite nu-l poate dar supără controlul în școală, din contră are să-l înveselească, căci îi oferă ocazia de a profită de judecata favorabilă ori nefavorabilă a organului de control; ca o nouă îndrumare a activității sale. Criticul este cel mai bun prieten al scriitorului, întocmai astfel inspectorul al învățătorului.

Toate școalele controlate prosperează; cele necontrolate sunt expuse la discrețunea învățătorului cu problematice sorti de izbândă în rezolvarea chestiunilor pedagogice.

Suntem obișnuiți a privi controlul statului în școală ca și o invaziune dușmanoasă, de aici panica ce cuprinde lumea la auzul comisarilor ministeriali. Trebuie să lămurim odată aceasta chestiune, ca să nu stăm vecinii alarmati de năluca comisarilor ministeriali.

Statul are dreptul de a controla școalele, iar noi datorința de a respecta acest drept: dați Cesarului ce este a Cesarului și lui Dumnezeu ce este a lui Dumnezeu ne zice însuși Mântuitorul Hristos. Noi nu suntem nici rebeli nici apostati, dăm din prisosință Cesarului ce este a Cesarului și ținem cu sfîrșenie la așezămintele noastre bisericești-culturale.

Școală nu se poate apăra, — dacă admitem acest punct de vedere al defenzivei, — prin comitate, prin sinoade ori consistoare, ci prin sine însăși, adecă prin bonitatea ei. Aceasta bonitate desarmează ori ce aversiune și eluptă recunoștința organului de control. Spre a putea dar feri școalele noastre de umiliri și nimiciri, să le organizăm astfel, ca se poată presta critica și se fie capabilă de a realiza îndrumările criticei obiective. În cazul acesta controlul statului nu numai că nu este supărătos pentru noi ci din contră binevenit spre a obține un testimoniu legal despre hărnicia școalelor noastre. Acest testimoniu legal este cel mai puternic scut al lor în afara.

Școalele noastre, în raportul lor față de stat, numai întră atâtă stau la adăpostul consistoarelor

întrucât privește poziția lor de drept, dar acest adăpost nu se extinde și la viața ei internă de progres. Ar fi păcălos un consistor, care ar adoptă slăbiciuni în școală.

Statul și-a exerciat estimp dreptul de control asupra tuturor institutelor noastre pedagogice din metropolie în marginile cele mai largi și instituții noastre au un testimoniu legal, că și împlinesc datoria. Chiar experiența scoasă din acest control ne dă cuvântul de a lămurî chestiunea și a susțineă teza, că nu este în detrimentul școalei controlul de stat, acolo, unde sunt intenții bune de a țineă școala la nivelul pedagogic de astăzi, ca un far luminos, și unde controlul se face obiectiv pe baze strict pedagogice. Unde se întrunesc aceste două condiții, acolo școala numai câștigă poate prin controlul statului.

Precondiția tuturor însă este, ca consistoarele se îngrijească ca școala se fie scutită de orice influență externă de orice prejudecății și se servească numai un scop, adecă scopul culturii morale și intelectuale a elevilor. Dreptaceea ea are să stea sub stăpânirea absolută a principiilor pedagogice, ori ce cuvânt disonant în acest concert strică armonia și preface din școală un cuib de vespi. De aici rezultă, că control școalelor să se facă numai prin bărbați de școală, cari înțeleg arcanele învățământului, greutățile și succesele profesorului. Astfel va fi și profesorul ajutat în chemarea sa și școala în progresul ei real. Unde este acest control, acolo este asigurată și libertatea învățământului.

Distingem dar întră controlul polițial și controlul pedagogic precum facem distincție întră libertinismul și libertatea învățământului. Controlul pedagogic este protectorul libertății învățământului, până când controlul polițial este opresorul învățământului; controlul pedagogic regulează și tendințele de libertinism, fără intervenție polițial, prin ridicarea sentimentului de datorie peste afacțiunile personale.

Am sulevat aceste chestiuni ca și îndrumări de acord dintre școală și controlul ei, înțeleg atât controlul autorităților bisericești cât și a autorităților civile. Si dacă ne-a succes a convinge, am luat tăiușul rândului celui mare ce re-

zultă din războiul dintră școală și controlul ei, pentru că inter arma silent musae.

Fie-ne deviza a convinge cercurile controlătoare despre munca cinstită ce o săvârșim în instituțele noastre, că se nu ni se poate arunca în față rușinoasa imputare, că suntem incapabili de cultură proprie, și să se tragă de aici dezastroase concluziuni pentru biserică și neamul nostru românesc.

Moment cultural.

(s.) În fiecare an, „Asociațiunea pentru cultura poporului român“ dă prilegiu, centrelor de viață românească deșteptate la conțință trebuințelor culturale ale poporului nostru, de a primi duh din duh, lumină din lumină.

A purtă săfia culturii și artei române, pentru a răspândi lumină câtă se poate generaliză într-o măsură oarecare, în locurile mai mult ori mai puțin îndepărtate, ori izolate de centrele cari sunt în drumul progresului nostru, — este una din cele mai folositoare, mai nobile, mai indispensabile activități, a societăților culturale.

În modestele noastre condiții de viață largirea influenței „Asociațiunei“ este un factor de căpetenie pentru progresul cultural, căci nu numai în deosebi în măsură de a îndeplini misiunea sa culturală.

Sunt, incontestabil, multe greutăți, piedeci și neajunsuri în munca și în cucerirea succeselor ori cărei organizări omenești, căci în general, nu congherează putință cu vrerea sau bunăvoiță; și cele mai idealistice porniri se împedecă, dacă nu se zdrobesc chiar, de realitate.

Calcularea dar cu realul, ne va da cinozura situației și criteriul judecății pozitive, nepreocupate. În această ordine de idei, stabilirea adunării generale a „Asociațiunii“ în anul acesta la Șimleu, în zilele de 6—9 August este binevenită; și aceasta cu atât mai vârtoș, cu cât în cercul Silvaniei există deja o mișcare culturală, care se va potența prin legăturile ce se vor întări prin contactul intim cu cercurile centrele ale Asociațiunii.

În deosebi poporul din acele părți va avea prilegiul de a vedea o piesă poporala originală — după cum ne spune avizul adunării generale —, întocmită de oameni chemați și dibaci, pentru desfășare și propagarea într-o limbă frumoasă și curată românească și printre o muzică românească a plăcerii, cari va rămânea în avul și amintirea celor ce vor fi înveselit, la acele prestații...

Vor colabora la prestațiiile acelei adunări, corul teologilor din Gherla, »Hilaria« din Oradea-mare și al casinei din Șimleu, — un lucru frumos

și doveditor de armonie nu numai în — muzică, ci și între grupe răslete de cultivatori ai cântării din tineretul nostru, — căci după cuvântul poetului: Unde este cântec, acolo să stai; căci sunt oameni buni...

Întâlnirile ce se fac cu aceste ocazii sunt de bun folos; nu înzădar se cunosc între ei, aproape toti intelectualii nostri, căci întâlnirile, cunoștințele dela asemenea ocaziuni, adună, strâng, cimentează o societate ca a noastră, atât de puțin unitar, crescută prin școalele și care are atât de mare trebuință de unitatea sufletească.

Ar fi însă de dorit — și relevăm aceasta incidental cu acest prilegiu — ca să se pornească și în aceste părți, ale Sălagiului și în special să se dea impuls și de »Asociațiune« pentru coborîre în popor, pentru luminarea lui, cu mijloacele usoare și practice, ce știu modernă ne pune la dispoziție, cum sunt conferințele cu schiopticoane și instruirea adulților.

Pietatea pentru trecut și hârnicia în prezent, sunt acei factori, pe cari se întemeiază viitorul.

Urăm spor și belșug adunării generale a »Asociațiunii« pentru cultura poporului român!

Evoluționea și depravationismul.

(Urmare și fine).

Atât viața fizică cat și pre cea intelectuală, religioasă și morală a întregii omenimi din toate timpurile el o privește în prismă unității, armoniei cauzalităței și finalităței eternei legi constată că, toate elementele vieții fizice și sufletești se înșiră pe firul marcant al eternului plan, care tinde spre perfecțiune. În admirabilul raport al ambelor vieți evoluționismul astă grandiositatea operei și frumusețea melodie, în care toate notele diferențiale se contopesc într-o admirabilă armonie, ce rădăcă sufletul peste neajunsurile deprimătoare la dulcile speranțe ale unei vieți viitoare cunoscută din cursul progresist al vieții naturale și garantată de posibilitatea perfectiunii.

Din aceasta adâncă privire în misteriile ambelor firi cunoaștem munca zilnică, ca element de viață, ca condiție de existență ca principiu, ce ne îndulcește viața și neferește de boldul senzualităței, ca o cale, pe care spiritul ajunge la dominanță.

Moartea nu prezintă ca o copie adecvată de pe naturala învechire și peire, ca o trecere la altă viață mai superioară. Cunoscând din cursul lumei, că peirea este calea învierei, analog ca prezentul pasagiu viitorului în moartea fizică, care îngrozește individul, spiritul speciei astă garanță vieții celei de veci, precum ne învață Dumnezeu Mântuitor: „Grăuntele de grâu, de nu va putrezi, rod nu va aduce.

Depravationismul contrar acestor adevăruri adânci susține calea înverză dela perfecțiune la deteriorare, care în eternul plan n'a putut fi prevăzută. El de-

gradează pe Dumnezeu la un meșter rău, a căruia operă la prima probă să arătă defectă și pretinde considerabile corectări. Prin admiterea acestora și prin pretinsa satisfacție denaturează esențialele sale calități.

Ce privește prin de tot îngusta prismă a individualului senzual și prin generalizarea depravației și a responsabilităței întunecă orizontul noetic și neagă providențialul progres. Argumentele nu le scoate din rezultatul diametral al pozitivelor și negativelor dispoziții religios-morale, nici din întreaga viață a lumei întregi ci numai din conținutele negative ale ideei „păcat”. Disconziderând cu total frumșetea, armonică unitatea și cvințisa finalitate a vieții naturale, cum ea conduce pe om pe calea evoluției intelectuale și morale, el subliniază numai contractele providențiale, pe care în mod ingrozitor le afectează la consecvenții funeste ale blâstămului pentru păcatul comis de primul om.

Contrar vederilor lui Isus Hristos, care zice: „Împărăția cerului se silește, și cel ce voește a o dobândi, trebuie să se silească”, depravaționismul privește munca ca un blâstăm, iară perfecțiunea ce constă în cel mai superior grad de cultură intelectuală, el o cauță în de tot originala și naiva stare, de pe care omul a căzut.

In continuitatea deducțiilor raționale, cari ni se îndeasă cu necesitatea concluzivă, viitoarea perfecțiune spre care toată natură tinde în mod pozitiv-providențial, se întunecă de pesimistul iudaizm creștin, și în locul speranțelor măngăitoare, care ne ușurează și ne limpezește viața omenimea gânditoare se cufundă în cea mai neconzolată desperare sau în abizul pernițios al necredinței.

Creștinismul optimist și idealist fiind un proces de constantă evoluție progresivă, care prin mediul viu al munci duce la viață și la perfecțiune; iară jidovecul depravaționism senzualist și pesimist, care cauță perfecțiunea în naivitatea primordială și fericirea în trândava neactivitate, cunoscută ca simptomul morței, stau cătră olaltă în cea mai pronunțată contradicție.

Din rezumatul relevărilor rezultă, că creștinismul ca cea mai limpede și singură măntuitoare religie numai prin purificarea teologică de heterogenele petrefacte iudaiste poate ajunge originara limpezime a soleriolei lui Isus Hristos și la capacitatea, de a înălța omenimea pe culmea concepției spirituale căci dacă legea jidovească n'a putut măntuī, cum va putea cea formal nouă dar esențial veche a duce realizarea misiunei finale.

V. Simiganoschi.

Cântările bisericești române.

Părintele Terențiu Bugariu preot militar a edat »cântările bisericești române« sub titlul de »Sentinela«, prin care declară război „Notiștilor“

nostri. Abstragând de partea subiectivă a lucrării care n'avea loc acolo, pentru partea obiectivă a tratării cântărilor bisericești, dăm loc apelului următor, lansat de autor:

„Sentinela“

cântărilor bisericești-române.

Au apărut această lucrare, căreia subscrисul i-am jertfit o viață întreagă și mai ales cei din urmă 16 ani.

Biserica rom. cath. la inițiativa papei Pius x. (Vatican, Nov. 23) lucră azi din respușteri, cu un aparat enorm de mare intelectual și material, ca se restituie cântare bis. vechiă în cadrul ei de mai nainte adunând coralele vechi, ceea ce în „Sentinela“ este azi grupat și precisat până în cele mai subtile nuanțe așa, că pentru viața religioasă-morală a noastră română acest op este indispenzabil, servind interesul numai comunovitale!

Deschid prin urmare o luptă cu toți profesorii de muzică: români, sărbi et. c. cari pe terenul cântărilor bis. au introdus în biserica orientală română (ortodoxă): profanisme, profanări schelete, caricaturi, sau cari răzămati pe diplomele din conservatorii s-au ținut de competență a eterniză prin sistemul notelor lineare, melodiile vechilor noastre cântări.

Opul cuprinde: Partea I. carea tragează despre modul lucrării și originea cântării făcând comparații preste comparații ce ating prestațiunile lui: Dima (Brașov), Vidu (Lugoș), Lugojan (Arad), Sequens (Caransebeș), Stancovici-Topalovici (Panciova), Jivcovici (Carlovitz), Măcărescu (România) etc. ce stau cu totul departe de a fi cuprins esența cântării, carea pentru „Notișii“ nostri este: terra incognita.

Partea II. cuprinde întreg materialul cântărilor — aranjate pe note — și anume modele pentru: glasuri; podobii; irmașe; — cântările liturgice (duett) — pripole, psalmi, sfetilne; cântări alese; profanisme-caricaturi din diferiți autori, pentru convingerea tutror și în fine fonografia greacă.

Partea III. tragează analiza cântărilor din partea II. ce este un studiu scurt asupra materialului întreg.

In fruntea Notelor stă emblema ca icoană, — lucrată în mod artistic pe baza indegetărilor mele — carea este chipul visiunei că-am avut-o în an 1907. — Iulie. — Voind să abat ori ce suspițune de-asupra capului meu ce ar tinde într'acolo, că eu sub scutul sau firma visiunei aş dori să-mi văd opul trecut în lumea cea mare, după ce în „Introducere“ am desvăluit adevărul fără milă și crujare față de luceaferi, autorități ori demnitari, declar că lucrarea aceasta o supun criticei tuturor academilor de științe din Europa întreagă, de unde aștept, că cu aceiaș măsură să mi se croească sentința, fiind gata a intimpină ori ce furtună ce s'ar ivi în jurul „Sentinelei“.

Opul întreg se estinde pe: I — XIV. pg (text); 1 — 72 pg. (note); 73 — 78 pg. (text) tipărit în 3 instituții de tipăru pe o hârtie de tot fină (salo n) — format

34 cm. lung., 24 cm. lat — cu adausul că în note: nu este eroare nici de aranjare nici de tipariu!

Pretul: 20 cor. plus porto (pachet sau recomandat, numai per rambursă) — simplu broșurat. — Esemplare legate nu sunt.

Comande la adresa:

Terentius Bugariu,
preot militar, autor-editor-proprietar,
Timișoara (Temesvár-Gyárváros) Hungaria.

Convocare.

In virtutea §-lui 11 din statute și bazați pe dispozițiile adunării generale precedente covocăm membrii »Reuniunii învățătorilor dela școalele poporale confesionale ort. române din protopopiatele aradane I—VII« și pe toți binevoitorii sprijinitori ai cauzelor culturale, la a

XVIII adunare generală ordinată
pe Duminecă în 27 Iulie (9 August) și Luni în
28 Iulie (10 August) a. c. în comuna M.-Radna.

PROGRAM:

Sedința I. (Duminecă dimineața).

1. Asistare la sfintele servicii Dumnezești în biserică ort. română din loc.
2. La 10 ore deschiderea adunării generale.
3. Bineventarea oaspeților.
4. Prezentarea rapoartelor și esmiterea comisiunilor cenzurătoare.
5. »Educația modernă« studiu pedagogic de *Iosif Stanca* în Roșia.

Sedința II. (Duminecă după ameaz).

6. »Metodul direct la propunerea limbei magiare« tractat de *Dimitrie Boar Nădab*.
7. »Educație și nu instrucție« disertație de *Traian Givulescu Paulis*.
8. »Influența educației pentru dezvoltarea și formarea caracterului moral« disertație de *Dimitrie Olariu Covăsinț*.
9. »Păreri despre educație, greșelile ce se fac în practica aceleia și îndreptarea lor« disertație de *P. F. Dărlea* în supl. în Pâncota.

Sedința III. (Luni dimineața).

10. »Vocație și diligență — specula și trăndăvie«, disertație de *Ioan Roșu Buteni*.
11. Referadele comisiunilor.
12. Propunerii și interpelări.
13. Fixarea timpului și locului pentru pro-
xima adunare generală.
14. Esmiterea comisiunii autenticătoare.
15. Încheierea adunării generale.

Arad, din sedința comitetului ținută la
12/25 Iulie 1908.

Iosif Moldovan *Dimitrie Popoviciu*
președinte secretar general.

N.B. Prezența membrilor se va constata în de-
cursul sedințelor după imprejurări.

Spre orientare.

Invățătorii din părțile Aradului vor pleca din Arad cu motorul »Arad-hegyaljai« Sâmbătă în 26 Iulie (8 August) la 2 ore p. m. Tot atunci vor pleca din Pâncota învățătorii din părțile Halmagiu și se vor întâlni cu Aradani la 3 ore în Ghioroc. Sosirea la Radna stațiunea din fața școalei înainte de 4 ore p. m.

După sosire, se conduc oaspeții la cvartire; iar seara la 8 ore vor conveni în ospătăria mare la serată de cunoștință.

Duminecă, după prima ședință, va fi prânz comun, iar seara la 8 ore concert.

Luni, după încheierea adunării generale, se face excursiune la cetatea Șoimos.

Insinuările pentru cvartire și la prânzul comun să se adreseze dlui *Traian Givulescu* în
în M.-Radna, până Joi în 24 Iulie (6 Aug.) a. c.

Invățătorii despărțământului popesc Radna, cu concursul membrilor mai tineri și sub conducerea dlui inv. *Traian Givulescu* din Radna, aranjază Duminecă seara la 27 Iulie (9 August) a. c., în onoarea și favorul reuniei.

Concert și petrecere de joc.

PROGRAMA:

1. Motto: Imnul unirii de Porumbescu-Po-
poviciu.
2. Serenadă: H. Marchner.
3. Duet — Dșoarele Ștef și Dolga.
4. Mama Anghelușa cantionetă de V. Alexan-
dri: predată de dl N. Fridrich învățător.
5. Dorul de Trifon Lugojan.
6. Marșul economilor de C. Porumbescu.
Incepând la 8 ore seara.

Aviz!

Părinții, cari doresc să și așeze băieții pe anul școlar 1908/9 în Internatul gr. or. român diecezan din Beiuș, vor avea se înainteze peti-
țiune instruită cu testimoniu școlar de pe anul precedent și atestat dela medic, că băiatul e deplin sănătos, către Rectorul Internatului adre-
sându-o subscrisului cel mult până la 6/19 Aug.
1908.

Taxa de întreținere la an 320 cor., este a se solvi anticipativ și regulat în patru rate de căte 80 cor. anume: la 1 Septembrie, la 15 Noemvrie 1908, la 1 Februarie și 15 Aprilie 1909.

Deodată cu rata primă la înscriere este a se solvi pentru medic, medicini, spălat și scaldă o taxă de 20 cor.

Fiecare elev susținut va aduce cu sine 2 rânduri de vestimente de port; albiturile necesare

câte 6 rânduri din fiecare ; 2 schimburi de pat, o saltea (sac de paie 180 cm. lung) perie de cap, dinti, vestimente și încălțăminte.

Elevul, care în decursul anului ar părăsi internatul din motive neacceptabile, va avea să desdauneze institutul cu câte 10 cor., pentru fiecare lună restantă din anul școlar.

De a recurge să fie primiți nu se scufesc nici elevii vechii ai internatului.

Dat în Beiuș, la 2/15 Iulie 1908 din ședința Rectorului Internatului.

*Victor Fildan,
rector-vatihet.*

Nr. 4201/1908.

Anunț școlar.

Se aduce la cunoștință publică, cum că petițiunile de primire în institutul pedagogic ortodox român din Arad, pe anul școlar 1908/9, au să fie înaintate la adresa Consistorului cel mult până în 1/14 August a. c. instruite cu :

1. Atestat de botez.
2. Testimoniu despre absolvarea alor 4 clase medii.
3. Atestat de moralitate dela oficiul parohial la care aparține, vidimat de protopopul concernent.
4. Atestat medical despre starea sanitară și integritatea corporală.

Atari reflectanți vor avea să alăture la cererea de primire și certificat dela antistitia comunală, în care să se cuprindă date amănunțite despre starea materială atât a reflectantului cât și a părinților lui. Aceste atestate vor trebui, ca spre confirmare să fie signate și de conducătorul oficiului parohial din loc.

Arad, la 17/30 Iunie 1908.

*Consistorul gr. ort. rom.
din Arad.*

CRONICA.

Repaosul de Duminecă. În ministerul de comerț s'a compus un nou proiect de lege despre repaosul de Duminecă, în înțelesul căruia în capitala Budapesta prăvăliile rămân închise ziua întreagă în Dumineci și sărbători, afară de prăvăliile cu victualii, care rămân deschise până la orele 10. În orașele din provincie prăvăliile rămân deschise până la ameaz. Proiectul de lege va fi supus întâiui aprecierei unei anchete, și apoi va fi prezentat parlamentului.

Comitetul reuniunii invățătorilor bănățeni în ședință să ținută în Timișoara la 4/17 Iulie a. c. a stăverit bogatul program al adunării generale dela 30 August n. a. c. a luat inițiativa pentru scrierea cronicelor școlare și publicarea concursului pentru următoarele

teme pentru a. 1909. a) Prin ce mijloace vom căștișa și mai mult simpatiile poporului pentru școală? b) Formarea caracterului. c) Panteonul pedagogic bănățean. Ședința a fost bine cercetată.

În atenția invățătorilor. Venerabilul Consistoriu a pus în lucare și pe la sfârșitul lunei August va apărea în tipografia diecezană anuarul școlar după modelele statului. Prețul pentru o școală cu 80 elevi va fi 5 cor. — iar dela 80 până 120 elevi 6 cor. — exemplarul.

Comandele să se facă pe la finea lunei August.

Concurse.

Pentru întregirea vacanțului post de paroh din parohia de cl. II din Cheches, tracțul Belințului, se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în organul diecezan „Biserica și Școala“.

Emolumentele impreună cu acest post sunt : 1. O sesiune parohială de 32 jughere, parte arător, parte fânăț. 2. Întregire dela stat, care până acum, pentru preot cu mai puțin de 8 clase, a fost la an. 606 cor. 76 fil. 3. Bir preoțesc, câte 6 oche de cucuruz sfârmat dela fiecare număr de casă și 4. Stolele uzuale.

Reflectanții la acest post, care trebuie să aibă evaluație pentru parohii de clasa II-a, au să-și instroeze petițiile lor conform legilor noastre în vigoare și prin osiciul protopopesc gr. or. rom. din Belint (Bélincz, Temes megye) să le adrezeze comitetului parohial din Cheches, având a se prezenta odată în lăuntrul terminului concursual, și în s. biserică de aici, spre a-și arăta dexteritatea în tipic și în cântare, eventual în slujire și în oratorie.

Comitetul parohial.

In conțelegeră cu mine : Gerasim Sârb protopreviter.

—□— 1—3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante de cl. II, din Abramul superior cu filiile Cohan și Chiribis, ppiatul Orăzii-mari, se scrie concurs cu termin de alegeră pe 24 August (6 Septembrie).

Emolumentele sunt: A) Dela Abramul superior, Cohan, casa parohială cu supraedificate; 1) $25 \frac{1}{2}$ jug. pământ arător și fânăț; 2) folosința cimitirului vechiu; 3) dreptul de păsunat pe 4 respective 8 vite; 4) competiția de lemne din pădurea comunală conform uzului; 5) competiția de bir dela 40 numere de case una măsură bucate, parte grâu, parte cucuruz, sau în bani câte 2 cor.; 6) dela 10 geleri câte $\frac{1}{2}$ măsură bucate, ori în bani 1 cor.; 7) venitele stolare anume: pentru înmormântare mică 2 cor., mare 10, 8 sau 6 cor., după starea respectivului, botez 80 fil., cununii și vestiri 5 cor., festanie 1 cor. 20 fil sau 80 fil., evangelia lui Lazar 2 cor., un stâlp 2 cor., maslu 2 coroane.

B) Dela Chiribis: 1) 6 jughere catastrale cu competiția de păsunat și lemne până când comuna va avea pădure, 2) dela 40 numere de case unele una măsură bucate ori în bani 2 cor., iar dela 6 geleri câte $\frac{1}{2}$ măsură bucate ori 1 cor. Venitele stolare ca și la Abramul superior-Cohan.

Filia Chiribis concurge cu venitul casei parohiale de aici, la susținerea casei parohiale din parohia matrelă. Întregirea dela guvern pentru candidații cu 8 clase 1246 cor. 95 fil. Contribuția după pământuri o va solvi alegândul.

Dela recurenți se cere evaluația prescrisă pentru parohii de cl. II. Recurenții pe lângă observarea §-lui O din Regulament pentru parohii au să se prezinte în s. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cant, tipic și oratorie.

Recursele adresate comitetului parohial de acolo să se înainteze până cu trei zile înainte de alegere subscrисului oficiu președinte în Oradea-mare.

Alesul va avea să provadă gratuit catehizarea a școalele de ori ce categorie din parohie.

Comitetul parohial.

In conțelegeră cu: *Toma Pacala protopop insp. școl.*

—□— 1—3

Se scrie concurs pe un post de învățător la școală poporala ortodoxă română din *Ecica-română*, (Románécska) cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în „Biserica și Școala”, cu următoarea donație anuală:

Salar fundamental 1000 cor. bani de locuință 200 cor., contravalorarea grădinăi 20 cor., scripturistica 10 cor. și de fiecare conferință câte 12 cor., în diurnă și viatic. Pentru instruirea și conducerea corului bisericesc precum și pentru propunerea cântărilor bisericesti și a notelor 100 cor.

Invățătorul va avea să se conformeze următoarelor condiții și îndatoriri:

1. Invățătorul va fi strămutabil dela o clasă la alta de băieți, de fete ori mixtă, după hotărîrile com. parohial.

2. Va propune în toate clasele muzica vocală după note și cantul bisericesc (glasurile).

3. Va instrui corul bisericesc și cântările liturgice după note și va cânta cu corul în Dumineci și sărbători la s. Liturgie.

4. Va ceroea regulat s. biserică cu elevii sei și va finea strana.

5. Va ține școală de repetiție cu elevii îndințați conducerii sale.

Reflectanții au să-și înainteze în terminul indicat recursele adresate comitetului parohial, P. On. Oficiu președinte în Nagykomlós (Torontál) și se fie ajustate conform legii și reglementului în vigoare cu toate documentele necesare în original ori în copie autentică.

Dela recurenți se cere pe lângă evaluația învățătorescă și evaluația specială pentru muzica vocală și instrumentală. Mai departe au să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare la s. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale.

Dat în Ecica-română, din ședința com. parohial dinăuntru la 11/24 Iunie 1908.

Valeriu Magdu
președinte.

Gligor Brenda
notar.

In conțelegeră cu mine: *Paul Miulescu protoprezviter.*

—□— 1—3

Pentru indeplinirea stațiunii învățătorescă din *P. Závoeni*, tractul Vascaului, prin aceasta se publică concurs cu termin de **30 de zile** dela prima publicare în foaia oficioasă.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: în bani 400 cor., cvartir și grădină și la timpul său se va cere întregire dela stat.

Ceice doresc a reflectă la acest post sunt poftiți a-și înainta recursurile lor, instruite conform reglementului, On. Domn Moise Popoviciu adm. președinte în Segyest p. u. Rieny, iar în vre-o Duminecă ori sărbătoare au să se prezinte la s. biserică din P. Závoeni spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegeră cu: *Moise Popoviciu adm. protopopesc.*

—□— 1—3

Se publică concurs pentru indeplinirea definitivă a următoarelor stațiuni învățătorescă din protopopiatul Orăzii-mări:

1. *Bogieiu*, cu termin de alegere pe **20 August** (2 Sept.) a. c. Emolumentele sunt: 300 cor., în bani cortel cu grădină și venitele cantorale.

2. *Chiribîș*, cu termin de alegere pe **20 August** (2 Sept.) a. c. Emolumentele sunt: bani și naturale 300 cor., cortel cu grădină și venitele cantorale.

3. *Buciumi-Topesti*, cu termin de alegere pe **27 August** (9 Sept.) a. c. Emolumentele sunt: 300 cor., în bani și naturale, cortel cu grădină și venitele cantorale.

4. *Susturogiu*, cu termin de alegere pe **22 Aug.** (4 Sept.) a. c. Emolumentele sunt: în bani și clacă 108 cor., dela 80 numere de case căte una măsură bucate à 2 cor. — 160 cor., pământ arător și fânăt 7 jugh., și competiția de păsunat 48 cor., 2 orgii de lemn aduse acasă 20 cor., de tot 376 cor. Dările publice le vor suporta aleșii.

Dacă aceste stațiuni să vor indeplini cu învățători evaluații, salarele să vor intregi la minimalul prescris de lege prin ajutor dela stat, de unde se vor exoperă și eventualele cvincvenale.

Doritorii de a ocupa vreuna din aceste stațiuni sunt avizați ca recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate respectivelor comitete parohiale să se trimită subscrissului oficiu protopopesc în Oradea-mare, cel puțin cu trei zile înainte de ziua alegării, având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică din comunele respective, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetele parohiale

In conțelegeră cu: *Toma Păcală protopop insp. școl.*

—□— 1—3

În temeiul incuviințării Veneratului Consistor Nr. 4/84/1908, pentru indeplinirea parohiei de **clasa III Berindia**, se publică concurs cu termin de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumentele: 1. Un pătrar de pământ arător, fânăt și păsună. 2. Bir dela cei cu un pătrar de pământ 2 cor., dela cei cu un $\frac{1}{2}$ pătrar 1 cor., dela jeleri 50 fileri. 3. Dela înmormântări până la 7 ani 2 cor., peste 7 ani, prohodul și iertăciunile 6 cor., un stâlp 2 cor., o evanghelie 40 fil., liturgie în zile de rând 2 cor. 4. Botez cu sfintirea apei 1 cor. 5. O slujbă 40 fil. 6. Estrase special 2 cor., familiar 4 cor. 7. Dela cununii 4 cor. 8. Maslu 2 cor. 9. Feștania mare 1 cor. 10. Intregirea dela stat 737 cor., respective 1537 cor., conform evaluației celui ales.

Dările și ecivalentul după pământ are se le solvească preotul, care e obligat a catehiza și în școală confesională fără altă remunerare.

Doritorii de a ocupa aceasta parohie, să-și înainteze petițiile lor, ajustate conform dispozițiilor reglementare, subscrissului prezent în Butyn, cu observarea §-lui 20 din Regulamentul pentru parohii, având a se prezenta în s. biserică, spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și rituale.

Comitetul parohial.

In conțelegeră cu: *Trăian I. Magier protoprezviter.*

—□— 1—3

Pentru indeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școală conf. ort. română din *Chiralău* (Királyi), se scrie concurs cu termin de alegere pe **21 Aug.** (3 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: în bani gata 600 cor., cortel cu grădină și stolele cantorale dela funcțiunile obveninde. Alesul va avea să provadă cantoratul în bise-

riă și să conduceă scoala de repetiție fără altă remunerație.

Dela recurenți să poftește ca recursele provăzute conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. parohial din Chirilău să le subștearnă subscrisului oficiu ppesc în Oradea-mare, până la 19 Aug. (1 Sept.) a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Pentru indeplinirea definitivă a postului Invățătoresc dela școala ort. română din *Chișlaz*, se scrie concurs cu termin de alegere pe 21 Aug. (3 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: 600 cor., bani și venitele cantorale, cortel liber cu grădină. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conduceă școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. par. din Chișlaz, să se trimită subscrisului oficiu ppesc în Oradea-mare, până la 19 Aug. (1 Sept.) a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Pentru stațiunea Invățătorescă dela școala ort. română din *Dârnișoara*, se scrie concurs cu termin de alegere pe 22 August (4 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: în bani 600 cor., cortel cu grădină și venitele stolare. De lemne pentru încălzitul școaliei se va îngrijii comuna. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conduceă școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. par. din Dârnișoara, să se trimită subscrisului oficiu ppesc în Oradea-mare, până la 20 August (2 Sept.) a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Pentru stațiunea Invățătorescă dela școala ort. română din *Cotigleti*, se scrie concurs cu termin de alegere pe 26 August (8 Sept.) 1908.

Emolumintele sunt: în bani gata 600 cor., cortel cu grădină de legumi și venitele cantorale. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conduceă școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate comitetului parohial din Cotigleti să se trimită subscrisului oficiu protopopesc din Oradea mare până la 23 Aug. (5 Sept.) a. c. având recurenții a se prezenta în s. biserică de acolo spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Pentru stațiunea Invățătorescă dela școala ort. română din *Păușa*, se scrie concurs cu termin de alegere pe 29 August (11 Sept.) 1908.

Emolumentele sunt: în bani 600 cor. cortel cu grădină; pentru școala de repetiție 40 cor. dela antistia communală; venitele stolare. Alesul va avea să provadă cantoratul fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. paroh. din Păușa să se trimită subscrisului oficiu protopopesc în Oradea mare până la 26 August (8 Sept.) a. c. având recurenții a se prezenta în s. biserică de acolo spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.
In conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Se scrie concurs pe stațiunea Invățătorescă dela școala ort. română din *Varviz* cu termin de alegere pe 23 August (5 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: 1. În bani 160 cor. 2. 70 măsuri bucate 139 cor., 3. pământ arător 3 jug., 40 cor., cvartir cu grădină și stolele cantorale.

Darea după pământ o va suporta alesul. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conduceă școala pe repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. paroh. din Varviz să se trimită subscrisului oficiu protopopesc în Oradea-mare până la 20 Aug. (2 Sept.) 1908, având recurenții a se prezenta în vre-o duminecă ori sărbătoare spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.
In conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunei Invățătorescă dela școala ort. rom. din *Spurcani*, se scrie concurs cu termin de alegere pe 23 Aug. (5 Sept.) a. c.

Emolumentele sunt: 1. În bani gata 480 cor. 2. Folosirea pământului 9 jugh. 1117□ arător, prețuit în 120 cor. 3. Stole 20 cor. 4. Dreptul de păsunat după 4 drb. vite 8 cor. 5. Cortel cu grădină, pentru instruirea adulților va primi remunerare deosebită. Alesul va avea să provadă și cantoratul. Dările după pământ le va suporta alesul.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. par. din Spurcani, să se trimită subscrisului oficiu ppesc în Oradea-mare, până la 20 Aug. (2 Sept.) a. c., având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.
In conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Pentru stațiunea Invățătorescă dela școala ort. română din *Bucuroae*, se scrie concurs cu termin de alegere pe 26 Aug. (8 Sept.) a. c.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: În bani 600 cor., cortel cu grădină și venitele cantorale. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conduceă școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. parohial din Bucuroae, să se trimită subscrisului oficiu protopopesc în Oradea-mare, până la 23 August (5 Sept.) a. c., având recurenții până la acest termin a se prezenta în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.
In conțelegere cu: *Toma Păcală* protopop insp. școl.

—□— 1—3

Nr. 985/1908

36 Pl.

Pentru indeplinirea postului de *secretar* la Consistorul ortodox român din *Oradea-mare*, în mod definitiv, cu salar de 2900 cor. și dreptul de penziune în cadrul statutelor fondului de penziune pentru funcționarii consistoriali, se publică concurs până la 17/30 August a. c.

Cine dorește a ocupa acest post, să-și înainteze recursul subsemnatului Consistor, provăzut cu documente:

- a) că e credincios al bisericii ort. române;
- b) că e preot ori teolog cu examen de evaluație preoțească;
- c) că e licențiat sau absolvent al facultății juridice sau celei de litere (filozofie) și ce limbi vorbește și scrie;
- d) ce activitate publică a dezvoltat până acum, fie prin lucrări literare ori pe terenul școlar, sau administrativ.

Secretarul, în afară de agendele ordinare secretariale și cele prezidiale, va provedea și referada în senatul școlar și cel episcopal.

Oradea-mare, 1/14 Iulie 1908.

*Consistorul episcopal gr.-or.
rom. din Oradea-mare.*

—□— 2—3

Pentru indeplinirea postului de *prefect* la internatul gr.-or. rom. diecezan din *Beiuș*, se deschide concurs pe lângă următoarele condiții:

Recurenți pot fi teologi absolvenți cu maturitate, ori absolvenți de vre-o altă facultate superioară.

Aceia, care pot dovedi, că știu instruă și conduce cor vocal, sunt preferați.

Petitionile, cu documentele, pe care pot să se bazeze, sunt să se înainteze Rectorului internatului cel mult până la **6/19 August a. c.**

Salarul anual impreunat cu acest post, în bani, este 300 cor., apoi vipt, luminat, încălzit, serviciu și chilie mobilată.

Postul este să se ocupe la **17/31 August a. c.**
Dat în Beiuș, (Belényes) la 2/15 Iulie 1908.

*Rectoratul internatului gr. or.
rom. diecezan din Beiuș.*

—□— 2—3

Nr. 3832/1908.

Pentru indeplinirea parohiei vacante din comuna *Bucovăț*, (protopopiatul Timișoarei) foastă a preotului Cornel Gherga, decretată de clasa primă, care parohie începe dela Nr. 1 și continuă incluziv Nr. 92 în stânga drumului ce duce spre Moșnița; prin aceasta se scrie concurs din oficiu cu termin de **30 zile** socotit dela prima publicare în organul oficios al diecezei. Ca reflectanți se admit și recurenți cu evaluație de clasa a doua.

Beneficiul se compune din folosirea sesiunei parohiale, stole și biroul uzuat, nu altcum și întregirea dela stat conform evaluației. Dările și ecvivalentul pentru sesiune le va solvi alesul.

Dela recurenți se cere evaluația prescrisă pentru parohii de clasa primă, eventual de a doua. Recurenți pe lângă observarea §-ului 20 din Reg. pentru parohii au să se prezinte în sfânta biserică spre a-și arăta desteritatea în cant, tipic și oratorie.

Recursele sunt să se susțină P. Oficiu protoprezbiteral al Timișoarei cel mult până în ziua ultimă a expirării concursului.

Alesul va avea să provadă gratuit catehizarea în scoala confesională alternativ cu celalt paroh.

Arad, din ședința consistorială dela 10/23 Iulie 1908.

Consistorul gr.-or. român din Arad.

—□— 2—3

Pentru indeplinirea parohiei vacante de **cl. III** din *Buciumi-Topești*, ppiatul Orăzii-mari, se scrie concurs cu termin de alegere pe **17/30 August a. c.**

Emolumentele sunt: 1. Dela Buciumi una sesiune pământ parte arător parte pășune, dela 50 numere de case căte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz și una zi de lucru. 2. Dela Topești 7 jughere pământ parohial, dela 50 nr. de case căte $\frac{1}{2}$ măsură cucuruz și una zi de lucru, dela ambele parohii stbolele îndatinat. Întregirea dela stat pentru preoți fără 8 clase 566 cor. 18 fil. Contribuția după pământul ales o va suporta preotul ales.

Doritorii de a ocupa această parohie au să-și înainteze recursele lor instruite conform dispozițiunilor din Regulamentul pentru parohii subsemnatului până la **15/28 August a. c.**, având până la alegere să prezintă recurenții în vre-o Dumineacă ori sărbătoare la s. biserică de acolo spre a-și arăta dexteritatea în cant și oratorie.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Pacala* pprezviter insp. școl.

—□— 2—3

Pentru indeplinirea postului de învățător dela școală ort. română din *F. Oșorhei*, se scrie concurs cu termin de alegere pe **15/28 August** 908.

Emolumintele sunt: 1. Dela comuna bisericășă 400 cor. iar dela Ven. Conz. 200 cor. în numărari. 2. Cortel cu grădină de legumi precum și stbolele cantoriale îndatinat dela funcțiunile obveninde. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerație.

Dela recurenți să poftăste ca recursele provăzute în sensul §-lui 61 din regulament și adresate com. paroch. din F. Oșorhei să le aștearnă oficiului protopopesc în Oradea mare până la 12/25 August a. c. având recurenții până la terminul de alegere a-să prezintă în vre-o dumineacă ori sărbătoare în s-ta biserică de acolo spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Pacala* protopop insp. școlar.

—□— 2—3

Pentru indeplinirea postului de învățător dela școală confesională ort. română din *Felcheriu*, se scrie concurs cu termin de alegere pe **16/29 August** 1908.

Emolumintele împreunate cu acest post sunt: 1. În bani gata 600 cor. 2. Pentru lemne de foc 60 cor. 3. Pentru conducerea școalei de repetiție dela antistia comunală 30 cor. 4. Venite stolare. Alesul va avea să provadă cantoratul fără altă remunerație.

Dela recurenți să poftăste ca recursele provăzute în sensul §-lui 61 din regulament și adresate com. paroch. din Felcheriu să le înainteze oficiului protopopesc în Oradea mare până la 14/27 August a. c. iar până la terminul de alegere a-să prezintă în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în s-ta biserică dă acolo, spre ași arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Pacala* protopop insp. școlar.

—□— 2—3

Prin aceasta se scrie concurs pentru indeplinirea postului învățătoresc dela școală superioară cu cl. III—VI de băieți din comuna *Toracul-mare*, cu termin de **30 zile** dela prima publicare.

Emolumintele anuale sunt: 1. Salari în bani gata 1000 cor. și cvinevenalele legale, dar numai după un timp neintrerupt de 5 ani în aceasta comună. 2. Cvartir în natură, constător din două chilii, anticameră cuină, cămară și edificiile laterale aparținătoare. 3. Pentru conferințele învățătoresc 30 cor. 4. Pentru scripturistică 10 cor. — La înmormântări alesul va participa perondat cu ceialalți învățători pe lângă o taxă de 1 cor. fără pompă; dela părăstase 1 cor. — Alesul va avea să indeplinească și să conducă cântările

bisericești în strana dreaptă, a instruă pe școlari în rile cântă rituale și a conduce școala de repetiție cu băieții deobligati. — Dela recurenți se cere evaluație cu calcul general distins ori bun, iar cei cu clase medii și conducători de cor vor fi preferați. Capabilitatea de-a instruă și conduce cor vocal, au a o dovedi cu atestat dela respectiva comună bis. unde ca atare a instruat și condus cor vocal.

Recursele astfel ajustate cu toate documentele prescrise de lege și adresate com. par. din Toracumare, au a se trimite P. O. D. Paul Miulescu protopop și inspector cercual de școale în Nagy-Komlós (Tornáta), iar până la alegere reflectanții au a se prezenta în of. bis. spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința com. par. dela 12 Iuliu n. (29 Iunie v.) 1908.

*Pavel Cicală, m. p. Nicolae Onciu, m. p.
pres. com. par. inv. not. inter.
In conțelegere cu mine: Paul Miulescu protoprezviter*

—□—

2—3
Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc dela școala gr.-or. rom. din *Tenke* (Tinca) comitatul Bihor, cu termin *de 30 zile* dela prima publicare în foaia oficioasă „*Bis. și Sc.*”, pe lângă următoarea dotăriune:

1. Cvarțir acomodat, cu grădină de legume. 2. In bani numărari 230 cor. 3. 10 jugere pământ estra-vilan în valoare 80 cor. 1½ jug. cat. intravilan în preț de 50 cor. și 4 competențe învăț. 4. Stolele u-zuante.

Reflectanții au să se prezinte în biserică din Tinca spre a-și arata desteritatea în cele rituale, iar recursele lor ajustate conform regulamentului, și adresate comitetului parohial au să le substearnă protopopului concernintă Nicolae Roxin în Méhkerék.

Dat în ședința com. par. ținută în Tinca la 2/15 Iulie 1908.

*Nestor Popa Romul Barbu
pres. notar.
In conțelegere cu mine: Nicolae Roxin protoprezviter*

—□—

2—3
Prin strămutare devenind vacanță stațiunea învățătorescă din *Medves* (protoprezbiteratul Timisorii), pentru îndeplinirea ei definitivă să scrie concurs cu termin *de 30 de zile* dela prima publicare în organul diecezan.

Emolumentele anuale sunt: 1. Dela comuna bisericăescă în bani gata 400*) coroane și întregirea ce se va cere dela stat în evota ce se va incuviință. 2. 5 jughere pământ. 3. Cortel liber. 4. 12 metri de lemn pentru trebuința învățătorului (8 metri pentru încălzitul salei de învățământ). 5. Pentru participare la conferință 12 cor. 6. Pentru scripturistică 6 cor. 7. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor.

Reflectanții au să-și înainteze recursele ajustate cu documentele de evaluație prescrise la P. On. oficiu protoprezbiteral în Temesvár-Gyárváros. Alesul fără altă remunerație va avea să provadă cantul în sf. biserică și să compună socoile cultuale. Recurenții vor avea să se prezinte însă nu în ziua alegeriei în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Dat din ședința com. par., ținută în Medves la 24 Iunie (7 Iulie) 1908. Comitetul parohial.

Cu consenzul pprezb. *D. Traian Putici, m. p.* inspector de școale.

—□—

2—3
*) În Nr. 28 a. c. din greșală de tipar s'a pus în loc de 400 cor. 800 cor. — ceia ce prin aceasta se rectifică pentru Nr. 28.

Pentru întregirea definitivă a vacantului post de învățătoare dela școala poporă confesională gr. or. rom. din *Belinț* și a vacantului post de învățător conf. gr.-or. rom. din *Brestovăț*, să scrie concurs cu termin *de 30 zile* dela prima publicare.

I Cu postul de învățătoare din Belinț, până în 1 Iulie n. 1910, când se începe dotărea după articolul de lege XXVII din 1907, sunt impreunate următoarele emolumente: 1. În bani gata 600 coroane; 2. pentru conferențe și scripturistică 20. coroane; 3. 12 metri lemn de încălzit sala și locuința și 4. Cortel în natură, constător din 2 chilii, bucătărie, cămară și grădină de legumi.

Dela reflectante, în vederea împrejurării că, aleasa din 1910—1 Iulie încolo are dotăție foarte bună și că Belințul e comuna centrală din tracă, să cere să aibă examenul de evaluație învățătorescă cu nota „foarte bine” și să fie capabilă a instruă pe fețe și cântările bisericești.

II. Cu postul de învățător din Brestovăț (Aga) sunt impreunate următoarele emolumente: a) În bani gata 81 cor. 60 fil.; b) în naturalii 720 litre grâu — prețuit în 81 cor. 60 fil. — și 720 litre cucuruz prețuit în 69 cor. 60 fil.; c) 4 jugare pământ, parte arător, parte fânăț, — prețuit în 80 cor.; d) pentru scripturistică 4 cor. și pentru conferențe 6 cor.; e) locuință liberă și grădină și f) dela înmormântări de prunci sub 7 ani 40 fil., și în sus și dela oameni mari 80 fil, iar cu liturgie 1 coroană.

Se obseară că salarul se întregește dela stat pe baza articol. de lege XXVII din 1907, fiind în principiu deja în vedere din partea înaltului ministeriu, având să primească alesul dela întărirea sa de învățător definitiv diferența dela dotărea dată de parohie până la cea statorică prin legea provocată aci. Alesul nu poate cere dela parohie să-i anticipate această diferență sub nici un titlu.

Aleaul, tot pe lângă dotăția specificată aci, dator să conducă și strana și să cante la cununii.

Atât reflectantele la postul de învățătoare din Belinț, cât și concurenții la postul de învățător din Brestovăț (Aga), ambele din tracă Bélințului (Béline, Temes megye), au să se prezinte odată în sf. biserică din respectiva parohie, spre a-și arăta desteritatea în cântare, acest din urmă și din tipic.

Comitetele parohiale.

In conțelegere cu mine: *Gerasim Serb,*
protoprezbitor.

—□—

2—3
Pentru stațiunea învățătorescă dela școala confesională ort. română din *Sântelesc* să scrie concurs cu termin de alegere pe *16/29 August* 1908.

Emolumintele sunt: 1. În bani numărari dela 95. numere de case à 4 cor. 360 cor. 2. Dela 95 numere case căte o jumătate măsură bucate 95 cor. 3. 16 jughere pământ arător și fânăț 60 cor. 4. Pentru lemn de încălzit 50 cor. 5. Venite stolare. 6. Cortel cu intravilan. Alesul va avea să conducă școala de repetiție și să provadă cantoratul fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din regulament și adresate com. parohial din Sântelesc, să vor înainta până la 14/27 August a. c. oficiului protopopesc în Oradea mare, având recurenții a să prezintă în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s-la biserică spre a-și arăta desteritatea în cant și tipic.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: *Toma Pacala protopop însp. școlar.*

—□—

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala ort. română din *Stracoș*, se scrie concurs cu termin de alegere pe *17/30 August a. c.*

Emolumentele sunt: In bani gata 440 cor., cortel cu grădină de legumi. Întregirea până la minimalul prescris se va acoperi prin eventualul ajutor de stat. Alesul va avea să conducă strana și școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. par. din *Stracoș*, sunt a se înaintă oficiului protopopesc în Oradea-mare până la 15/28 August, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică de acolo spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic. *Comitetul parohial*
In conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școlar. —□— 2—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala confesională ort. română din *Voivozi*, se scrie concurs cu termin de alegere pe *19 August (1 Sept.) a. c.*

Emolumentele sunt: In bani gata 600 cor., cortel și grădină de legumi. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. parohial din *Voivozi*, sunt a se înaintă oficiului protopopesc în Oradea-mare, până la 17/30 August a. c. având recurenții a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic. *Comitetul parohial*.

In conțelegere cu: *Toma Păcala* ppreziter insp. școlar. —□— 2—3

Pentru stațiunea învățătoarească dela școala ort. română confesională din *Suiug*, se scrie concurs cu termin de alegere pe *19 August (1 Sept.) a. c.*

Emolumentele sunt: In bani gata 600 cor.. cortel și grădină de legumi. Alesul va avea să provadă cantoratul și să conducă școala de repetiție fără altă remunerație.

Recursele ajustate conform §-lui 61 din Regulament și adresate com. par. din *Suiug*, să se înainteze oficiului protopopesc până la 17/30 August a. c., în Oradea-mare, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică de acolo, spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic. *Comitetul parohial*.
In conțelegere cu: *Toma Păcala* protopop insp. școlar. —□— 2—3

Pentru îndeplinirea stațiunei învățătoarești din *Văsoaia*, se publică concurs cu termin de alegere de *30 de zile* dela prima publicare, pe lângă următoarele emolumente: 1. In bani gata 200 cor. 2. $\frac{1}{2}$ sesie de pământ 40 cor. 3. 10 șinice bucate jumătate grâu, jumătate cuceruz 100 cor. 4. 8 stângini de lemuie din cari se va încălzi și școala 64 cor. 5. Conferința 12 cor. 6. Scripturistica 8 cor. 7. Locuință și grădină.

Ceice reflectează la acest post sunt poftiți a-și trimite recursele lor instruite cu toate documentele prescrise și adresate com. par. la oficiul pprezv. în *Butyn*, având a se prezenta în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic, având a provedea și cantoratul fără altă remunerație.

In conțelegere cu: *Trăian I. Magier* pprezv, insp. școl. —□— 2—3

Pentru îndeplinirea postului învățătoresc din *Curtici*, devenind vacanță prin penzionarea învățătorului Florian Cioara, se publică concurs cu termin de *30 de zile* dela prima publicare în organul „Biserica și Școala”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt: 1. Salar în bani gata 1000 cor. 2. Cvartir liber cu 3 chilii, băcătărie, grădină intravilan și celelalte aparținătoare. 3. Pentru conferință 20 cor. 4. Scripturistica 14 cor. 5. Dela înmormântări unde va fi posibil 2 cor., și 6. Cvinevenalul legal.

Alesul este îndatorat să conducă strana în Dumineci și sărbători, să instrueze prunci în cântările rituale și să țină școala de repetiție fără altă remunerație.

Ceice vor dovedi că sunt harnici de a înfîntă și conduce corul vocal, vor fi preferați.

Recursele ajustate cu documentele recerute și adresate com. par. să se subștearnă P. On. Oficiu protopopesc din Chișineu (Kisjenö), iar dela recurenții se recere să se prezinte în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Din ședință com. par. ort. rom. ținută în Curtici la 29 iunie 1908.

Comitetul parohial.
In conțelegere cu: *Dr. Ioan Trailescu* protoprezviter. —□— 2—3

In urma încuviințării Ven. Consistor din Oradea-mare, dtio 1/14 Iulie, 1908 Nr. 1442 B, pentru îndeplinirea vacantei parohiei de c. III din *Botean*, protopiatul Peșteșului, prin aceasta se publică concurs, Cu termin de alegere pe *17/30 August*.

Emolumentele: 1. Casă parohială, cu două chilii culină și supraedificatelor de lipsă. 2. 22 jugh. pământ, parte arător, parte fânaț. 3. Stolele uzuale și anume: prohodul mic 2 cor. - mare: 4, 6, — 12 cor. botez 1 cor.; festanie dela 1 — la 2 cor.; birul dela fiecare număr de casă: 1 vică sau în bani: à 2 cor. 4. Întregirea dotației dela stat, conform evaluației aleșului.

Doritorii de a ocupa această parohie să-și înainteze petițiile lor ajustate conform dispozițiilor regula mentare, subscrizului protoprezbiter în Mezőtelegd, și cu strictă observare a §-ului 20 din Regulamentul pentru parohii, anul 1906, să se prezinte în vre-o Duminecă, ori sărbătoare, în sfânta biserică din Botean, spre a-și arăta destieritatea în slujba dumnezeiască, în cant și tipic.

Comitetul parohial.
Teodor Popa adm. par. preș. com. par. *Ioan Hadade* notar com. par.

In conțelegere cu: *Alexandru Muntean* protoprezviter. —□— 2—3

Pe baza încuviințării Verfer. Consistor diecezan Nr. 7134/1907 prin aceasta se scrie concurs cu termin de *30 de zile* dela prima publicare în foaia oficioasă, pentru postul de capelan temporal pe lângă deficentul paroh George Leuca din *Mădrigești-S. Buceava*, pprezviteratul Hălmagiului parohia e de cl. III.

Emolumentele sunt: I. Dela parohia Mădrigești. 1. Jumătate din sesiunea parohială de 34 jugh. arător și pășune, de după care contribuția va avea să solvească alesul pe jumătate. 2., jumătate din birul parohial care face 1 măsură de cuceruz sfârmărat după fiecare nr. de casă. 3., jumătate din stolele îndatinăte. II. Dela filia S. Buceava, jumătate din 70 măsuri cuceruz bir parohial și stolele îndatinăte. III casa parohială rămâne în uzură fructul parohului, deci capelanul are să se îngrijească de cvartir pe spesele sale.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți să-și subștearnă recursele lor ajustate conform regulamentului pentru parohii și adresate com. parohial din *Mădrigești-S. Buceava* săle subștearnă în terminul indicat pe calea P. On. Oficiu pprezviteral în Hălmagiu

(Nagyhalmág). Recurenții sunt avizați ca în sensul §-lui 20 din regulamentul pentru parohii să se prezinte sub durata concursului în s. biserică din Mădrigești pentru a oficiă, respective a cuvântă și cântă făcându-se astfel cunoscut poporului.

Din ședința comitetului parohial din Mădrigești-S. Buceava dela 17/30 Ianuarie 1908.

George Leuca,
paroh pres. com. par.

Ioan Popa,
inv. not. com. par.

In conțelegere cu: Cornel Lazar protoprezviter.

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului de paroh din Ohaba sârbească, se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Biserica și Scoala“.

Emolumentele sunt: a) sesiunea parohială din 32 jugh, o parte la șes, și trei la deal, și 800 grădină, b) bir preoțesc una măsură cucuruz sfârmat dela fiecare nr. de casă și stolele uzuale, c) întregirea dotației dela stat, după evaluația alegăndului preot.

De locuință are a se îngrijîl alesul preot pe spese sale, căci parohia nu dispune de locuință. Sarcinile publice le va suporta preotul.

Dela recurenți se pretinde ca recursele ajustate conform Regulamentului, adresate comitetului parohial să le subștearnă Oficiului protopopesc din Lipova precum și a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică din Ohaba sârbească, pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale, precum a se face cunoscut poporului, pe lângă obseuvarea dispoz. §-lui 20 din Regulament pentru parohii.

Desi parohia în sensul Regulamentului este de clasa II se admite în candidare și recurenți cu evaluație de cl. III-a.

Dat din ședința comitetului parohial din Ohaba sârbească, ținută la 11/24 Mai 1908.

Costa Tidor
presed.

Andrei Sandru
notar.

In conțelegere cu: Ioan Cimponer adm. pprezviteral

—□—

3-3

Amăsurat decisului Ven. Consistor de dto 16/29 Iunie a. e. Nr. 3183/1908, prin aceasta se publică din oficiu concurs pe parohia de cl. III din Bulza, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Scoala“.

Emolumentele sunt: 1. Folosirea unei sesiuni parohiale. 2. Birul și stolele usuate în aceea comună. 3. Întregirea dotației dela stat, conform evaluației celui ales. Darea, ecivalentul și alte sarcini publice, va avea a le suporta alesul din al său propriu.

Recurenții au să-și înainteze recusele lor ajustate conform Regulamentului pentru parohii și adresate comitetului parohial din Bulza, la Oficiul protopopesc al Lipovei, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în oratorie și în cele rituale.

Lipova, 1/14 Iulie 1908.

Ioan Cimponer adm. pprezviteral

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea definitivă a stațiunei învățătoresc-cantoriale din Dobrot, (pprezv. Halmagiului) prin aceasta se scrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia „Bis. și Scoala“.

Emolumentele sunt: 1. In bani gata din cassa culturală dela Dobrot 142 cor., dela Leauț 142 cor, și dela Oberșia 160 cor. de tot 44+ cor. 2. Lemne focali pentru școală și învățător 3 stângini. 3. Spese de conferință 20 cor. 4. Scripturistica 10 cor. 5. Dela înmormântări mari unde va fi poftit 1 cor. 6. Întregirea la 1000 cor. să va cere dela stat la timpul său.

De locuință se va îngrijîl alesul pe spesele sale până la edificarea scoalei.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți ca să-și subștearnă până la terminul sus indicat recursele lor instruite conform Regulamentului și adresate com. par. din Dobrot-Leauț, pe calea P. O. Oficiu pprezviteral din Nagyhalma și sub durata concursului să se prezinte în s. biserică din Dobrot ori Leauț spre a-și arăta dexteritatea în cant și tipic, făcându-se cunoscut poporului.

Dobrot, 10 Iulie n. 1908.

Nicolae Dâlviu
par. pres. com. par.

Iosif Andries
not. com. par.

In conțelegere cu: Cornel Lazar protoprezviter.

—□—

3-3

Peniru postul de învățător-cantor la Miersig, pprezviteratul Tinca cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficioasă „Biserica și Scoala“ pe lângă următorul salar:

1. Bani 700 cor., plătiți în rate trei lunare. 2, cvartir cu 2 chilii, cuină, grădină și aparținătoarele. 3, pentru conferințe 10 cor. 4, stolele îndatinate, 5, pentru încălzitul și curățitul salei de învățământ lemne 6 metri și bani 30 cor. Drept de cvinevenal după un serviciu de 5 ani prestat în aceasta comună.

Recursele provăzute cu documentele reglementare și adresate com. par., sunt a se subșterne P. On. Domn Nicolae Roxin pprezviter în Méhkerék, cottul Bihor, iar recurenții au a se prezenta în vre-o Duminecă în s. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cant și tipic.

Din ședința com. par. gr. or. român ținută în Miersig la 22 Iunie (5 Iulie) 1908.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□—

3-3

Pentru îndeplinirea definitivă a postului învățătoresc-cantorial, dela școală gr. or. română din Săttelec, ppiatul Tinca cottul Bihor, cu termin de 30 de zile dela prima publicare în foaia oficioasă, pe lângă următorul salar: 1. Cvartir liber cu grădină de legume. 2. 14 jughere catastrale pământ arător și fânăț, ori 300 cor., solviți în rate 3 lunare anticipative. 3. Bani numerari 300 cor. solviți anticipative. 4. Stolele cantoriale 40 cor. 5. Dela comuna politică 36 cor., pentru încălzitul școalei. 6. La conferință premiată și viatic. Alesul va solvi toale dările publice pentru ce va avea drept de păsunat.

Reflectanții vor avea a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în s. biserică pentru a-și arăta dexteritatea în cele rituale, iar recusele ajustate conform reglementului au să le subștearnă adresate com. par. P. On. Domn Nicolae Roxin protoprezviter în Méhkerék.

In fine se avizează că alesului să asigură evenimentul conform legii școlare, numai din ziua introducerii în oficiu, ceace reflectanții au să recunoască în declarațione în scris că primesc aceasta condiție.

Dat în ședința comitetului parohial ținută în Sititelec, la 24 Mai n. 1908.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu: Nicolae Roxin protoprezviter.

—□— 3—3

Pentru indeplinirea definitivă a stațiunii invățătoresc din Moroda, se scrie concurs, cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foiaza „Biserica și Scoala”.

Emolumentele sunt: 1. Salar fundamental 600 cor. 2. Pentru conferință și Scripturistică 20 cor. 3. Dela înmormântări unde va fi poftit 1 cor., iar cu liturgie 2 cor. 4. Cvartir și grădină. 5. Intregirea salarului dela stat.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți, ca rugările adjustate cu documentele prescrise, să le substearnă în terminul de sus P. On. Oficiu pesc. gr. or. rom. din Borosjenő (com. Arad), având a se prezenta în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în s. biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Din ședința comitetului parohial din Moroda, ținută la 29 Iunie (12 Iulie) 1908.

Nicolae Morodan
pres. com. par.

Nicolae Sârb
not. com. par.

In conțelegere cu: Ioan Georgia protoprezviter.

—□— 3—3

In sensul concluzelor Consistoriale de sub Nrsi. 1831 și 2903 din 1907, pe baza hotărîrei comitetului din 15/28 l. c. pentru parohia Drăgoteni, se scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foiaza oficioasă „Biserica și Scoala”.

Emolumentele sunt: 1. Pământ parohial 3 jugh. catastrale. 2. Bir preotesc 56 cor. 3. Stolele îndatinate. 4. Intregirea dotației dela stat.

Totodată se scrie concurs și pentru stațiunea invățătorescă, pe lângă salar de: 300 cor. locuință cu grădină, lemne de foc, stole cantorale și intregire dela stat.

Recurenții vor avea a-și trimite recursele cu documentele recerute la subsrisul în terminul prescris.

Beiș, la 16/29 Iulie 1908.

In conțelegere cu: Vasile Papp. protoprezviter.

—□— 3—3

Pentru indeplinirea postului invățătoresc dela școală din Hotar, pprevzviterul Vașcău, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foiaza oficioasă.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt: In bani 300 cor., cvartir și grădină, cătră care sumă la timpul său se va cere intregire dela stat.

Ceice doresc a ocupa acest post sunt poftiți a-și trimite rugările lor în termin regulamentar și instruite în regulă subsemnatului în Segyest p. u. Rieny, iar în vre-o Dumineacă ori sărbătoare sunt poftiți a se pre-

zentă în s. biserică din Hotar, spre a-și arăta dexteritatea în tipic și cântare.

Moise Popoviciu adm. protoprezviteral.

—□— 3—3

Pentru indeplinirea postului invățătoresc dela școală gr. ort. română din Poeni de jos, protoprezterul Vașcău, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în foiaza oficioasă.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt în bani 140 cor. 9 cubule bucate à 10 cor. și 24 metri lemne prețuiți în 96 cor. din care lemne se va incălzi și sala de invățământ, două vici fasole 6 cor., venite cantorale 30 coroane.

Ceice reflectează la acest post sunt poftiți a-și trimite rugările lor, instruite conform regulamentului școlar, în Segyest p. u. Rieny subsemnatului, iar în vre-o Dumineacă ori sărbătoare sunt poftiți a se prezenta în s. biserică din Poeni de jos, spre a-și arăta dexteritatea în cântare și tipic.

Moise Popoviciu adm. protoprezviteral.

—□— 3—3

Licitătire minuendă.

In urma incuviințării Ven. Consistor de dtto 30 Iunie (13 Iulie) a. c. Nr. 4363/1908, se publică licitațione minuendă pentru repararea bisericei și a gădului din comuna Cuvin, ppiatul Radna.

Terminul de licitațione se desfinge pe Dumineacă, 27 Iulie (9 August) a. c. la 2 ore p. m. în localitatea școalei.

Prețul de esclamare 3013 cor. 39 fileri.

Doritorii de a licita au se depună în bani gata sau în hârtii de valoare acceptabile vadiu de 10% dela prețul de esclamare.

Comuna bisericească își rezervă dreptul de a primi pe acel reflectant în care va avea mai multă incredere.

Proiectul de spese, precum și condițiunile de licitațione să pot vedea la oficiul parohial din loc în orele oficioase.

Intreprinzătorii nu pot pretinde diurne ori spese de călătorie pentru prezentare și participare la licitațione.

Cuvin, din ședința comitetului parohial rom. ort. ținută la 3/16 Iulie 1908.

Teodosiu Motu
președinte.

Dimitrie Popoviciu
notar.

—□— 3—3